

Nemški listi storijo vse, da bi veljali Slovenci pred svetom kot surov, divji narod!

4. Dne 5. t. m. je bila, kakor znano, občinska volitev v Vojniku, pri kateri so se zmagali Nemci. »Grazer Tagblatt« poroča o teh volitvah. Ker pa ne zna nič nečastnega povedati o slovenskih volilcih, zatekel se je k laži in obrekevanju. Piše namreč: »... govorica je razširjena, da so Slovenci skušali nemške volilce z denarjem podkupiti!!« Ker se ne da nič dokazati, se nemški poštenjakovi poslužuje »govorice«. Slovensko ljudstvo pa je vendar zopet obdolženo nečastnega dejanja!

Nemški listi so nas začeli torej načrtoma obrekovati. Tega Slovenci ne smemo dopustiti! Zakaj bi si dali jemati dobro in pošteno ime od ljudi, ki živijo od nas na naši slovenski zemlji. »Slovensko društvo« v Mariboru bo v nedeljo prvo govorilo, kako se nam je braniti pred nesramnimi nemškimi napadi. Prepričani smo, da bodo besede tega društva našle odmev po celi slovenski domovini!

Državni zbor.

Dunaj, 9. marca 1903.

Mučanje vojakov.

Praden se je začela razprava o državnem proračunu za leto 1903, so pokazali socijalni demokrati, da se to brez njihovega dovoljenja ne sme vršiti. Vložili so nujni predlog, v katerem so se pritoževali radi groznih — resničnih, ali namišljenih — muk, katerim so baje podvrženi vojaki 10. vojnega kora. Osobito generala Galgozy-a so dolžili teh hudodelstev. Stvar je pa skoraj gotovo čisto drugačna. Ta general ni prijatelj židom; za tega voljo ne kupuje za vojno potrebnih stvari pri judovskih špekulantih, ampak kolikor le mogoče naravnost pri proizvajalcih. Ker so pa socijalni demokrati zavezniki Judov, so ravno oni (mokrači) — njim na čelu Dazinsky — se z vso silo zagnali v imenovanega generala. Domobrambovski minister Welsersheimb je kaj lahko branil obdolženega generala. Predlog mokračev: naj se začne preiskava proti generalu Galgozy-ju, se je v četrtek 5. marca z vsemi glasovi proti 15 odklonil. Toda mokračji so zabranili, da se ni mogla pričeti proračunska razprava. Sodi se pa, da se bo vendar pričela v četrtek 10. marca.

Slovani v Primorju.

Slovenski list, izhajajoč v Trstu »Edinost«, je prinesel novico, da sta avstrijska in laška vlada sklenili t a j n o pogodbo, vsled

katere se je zavezala avstrijska vlada, da ne bo podpirala avstrijskih Slovanov, ker bi to bilo na škodo primorskim Lahom. Celemu svetu je znano, da avstrijski Lahi skilijo v Italijo. Razširjena je po vsem Primorskem laška družba: »iridenta« po imenu, katera pripravlja avstrijske Lahe na priklop k laškemu kraljestvu. Poslanca Bianchini (Hrvat iz Dalmacije) in Spinčić (Hrvat iz Istre), sta vprašala ministerskega predsednika dr. Körberja, ali je res Avstrija sklenila z Laško zgoraj omenjeno pogodbo? Dr. Körber je kmalu odgovoril in odločno tajil tako pogodbo. Nato je predlagal Bianchini, naj se začne obravnava o odgovoru ministra dr. Körberja. Poslanska zbornica pa je odklonila ta predlog. Zdaj zakliče Spinčić: »Dobro; bomo pa vložili nujni predlog.« Ministerski predsednik se je zbal nujnega predloga ter poklical k sebi imenovana poslanca Bianchinija in Spinčića in njima prigovarjal, naj odnehata od svojega nujnega predloga, ker bi stem zabranila, da se proračunska obravnava ne bi mogla še tako kmalu pričeti. Obljubil njima je, da hoče priskrbeti, da prideta pri prvem čitanju državnega proračuna k besedi, kjer lahko potožita svoje težnje. Vdala sta se Körberju; nujni predlog je izostal. Pokazala se je zopet pri tej priložnosti slovanska prijenljivost.

Sprememba opravnega reda v poslanski zbornici.

Odsek, ki se peča s premembo opravnega reda, je izvolil pododsek, kateri naj nasvetuje, kako se ima opravljeni red spremeniti. Zvedelo se je, da predlaga pododsek sledeče spremembe: 1. Dozdaj so bili odseki poslanske zbornice sklepni, če je bila navzoča nadpolovica članov. Od zdaj za naprej bi pa k sklepčnosti zadostovala ena tretjina odsekovih članov. Do zdaj se je prav mnogokrat prigodilo, da odseki niso bili sklepni, ker ni došla niti polovica članov k seji. 2. Prvo čitanje vladnih predlogov in sklepov gospodske zbornice se vrši samo takrat, če to sklene poslanska zbornica po dvetretjinski večini glasov. Če pri samostalnih predlogih isto zahteva predlagatelj, tudi izostane prvo čitanje. 3. Pri nujnih predlogih sme govoriti samo predlagatelj. Če potem dvetretjinska večina glasov odloči za nujnost, se vrši nadaljna obravnava. 4. Glasovanje po imenih odpade v mnogih slučajih. 5. Če zahteva 50 poslancev, se morajo interpelacije tekom seje prečitati. 6. Tisti, na katerega je obrnjena interpelacija, mora na njo odgovoriti v šestih tednih, ali pa povedati vzrok, zakaj tega ne stori. Do zdaj se je smelo zahtevati, da se je začel razgovor o odgovoru na interpelacijo,

to bo odpadlo v prihodnje. Zbornica sklene samo, se-li vzame odgovor na znanje ali ne.

Slatina in Šmarje.

Poljedelski minister baron Giovanelli je odgovoril na interpelacijo poslanca Ploja in tovarišev o posojilih za vinograde, vničene po trtni uši, sledeče:

V seji visoke zbornice dne 9. aprila 1902 so interpelirali gg. poslanci dr. Ploj in tovariši, zakaj se niso takoj izplačala brezobrestna državna in deželna posojila in se izvršile druge od mene odredene pomoči v okrajih Slatina in Šmarje. Dovoljujem si na to sledeče odgovoriti: Že v poletju l. 1901, torej pred interpelacijo, sem dovolil predlog, katerega je stavilo namestništvo v Gradcu v sporazumljenju z dežel. odborom, da se takoj po vložitvi prošnje izplačajo dotične podpore, ker priznavam, kako velik pomen ima nagla od pomoč s takojšnjim izplačanjem posojil za vinograde, vničene po trtni uši.

Od l. 1902 se je določil še zgodnejši obrok za vlaganje vsakoletnih prošelj, kakor tudi za posvetovanje pri namestništvu in dežel. odboru ter za vlaganje istih na poljedelsko ministrstvo. Nadalje se naj vinariskim inštruktorjem naroči, v prihodnje ubožnim posestnikom prošnje izdelovati; tudi se je določilo, da se v prihodnjem zemljišče z ozirom na sposobnost za vsajanje vinske trte pregleda po nadzornikih in sicer pred dovoljenjem posojila, torej med proučevanjem prošnje.

Pri tej priložnosti se tudi lahko pregleda že pričetno rigolanje ali novo nasajanje ter se nadaljno nadzorovanje zemljišče lahko opusti, ker imajo nadzorniki itak mnogo opravila. Sicer se boče tudi za naprej z ozirom na varstvo upnika, namreč države in dežele, šele tedaj prva polovica posojila izplačala, ko se isto vknjiži. — Medtem ko je bilo dozdaj izplačevanje prve polovice posojila odvisno od tega, da je nadzornik izgotovil prej certifikat, na podlagi katerega je potrdil, da se je z lastnimi očmi prepričal o spojitvenih pogojih za izplačanje posojilnega deleža, namreč, da se je na zemljišču rigolilo ali deloma posadilo — ima nov način to prednost pred prejšnjim, da se izplača prva polovica posojila takoj po dovoljenju istega, ker se je odločilno pregledovanje zemljišča že vršilo med proučevanjem prošnje ter zopetno ni potrebno.

Ravno izgotovljenje certifikatov, ki je še bilo v l. 1901 v navadi, je krivo, da se je l. 1901 izplačevanje posojil nekaterim posestnikom vinogradov v okrajih Slatina in Šmarje tako zavleklo in kar ne samo gg. interpelantje, ampak tudi jaz obžalujem. Tamošnji nadzornik, vinorejski inštruktor Kušec, je zbolel, predno je pregledal dotične vinograde ter mogel izgotoviti certifikate. Ker pa ni svoje obolelosti naznanil, niso mogli odločiti čimtelji takoj drugega nadzornika s preiskovanjem ter izgotovljenjem certifikatov pooblastiti. Na ta način se je moglo to šele v februarju l. 1902 zgoditi ter so došli dotični certifikati šele 21. marca oziroma 4. aprila 1902 na okrajna glavarstva v Celju in Ptuj.

Na podlagi teh mojih izvajanj je pričakovati, da se boče v prihodnje popolnoma ugodilo željam gospodov interpelantov.

Dopisi.

Maribor. (Papeževa slavnost v bogoslovju.) Krasen večer so nam priredili v nedeljo gospodje bogoslovci. Lahko rečemo, da že dolgo nismo pri kaki veselici

Priprave za pogreb.

Vsi skupaj smo odprli železno blegajno, da smo iz nje vzdignili pokojnikovo oporoko. Ker v njej ni bilo posebnih naročil zastran pogreba, smo določili, da se v okrašen leseni krsti pokoplje truplo na domačem pokopališču, poleg velikega križa, kjer že več č. gg. duhovnikov počiva.

Čas pogreba se je nastavljal na petek, dne 20. febr. ob pol 10. uri predpoldne. Medtem se je položilo truplo v župnijski pisarni, tik smrtne sobe, »na pravdo« ali na mrtvaški oder.

Ko je bil stari cerkvenik obzvonil dan, zapel je turobno veliki zvon, ki je nesel žalostno naznanilo po široki župniji ljutomerski, da so toliko ljubljani in globoko omilovani gospod dekan Skuhala preminoli. Ob 5. uri pa je pisec teh vrstic pristopil k velikemu altarju osirotele župnijske cerkve in je prvi opravil nekrvavo daritev nove zaveze za dušni mir svojega drugega prijatelja.

Od vseh stranij so ljudje vrelj trumoma v župnišče, pokojnega gospoda dekana škropit in »križat« — pa molit za njih dušni mir in pokoj. Pretresljiv jok se je razlegal ves dragi dan. Gospod vodja c. kr. okraj. glavarstva, pl. Rainer, ki je za časa bolezni po trikrat na dan poslal prašat po stanju gospoda dekana, bil je prvi, ki je pismeno naznanil svoje globoko sožalje radi smrti njegove.

njim prihajali. Tudi med svoje župljane so radi hodili in se z njimi veselili pri njihovih poštenih veseljih. Še v četrtek, dne 12. febr. so bili na poštenu kmečki gostiji, ne da bi bili tam jedli in pili, samo le, da so svoje predrage jim svate počastili in razveselili.

V soboto, dne 14. febr. jih je bolezen hujše napadla; a ker so je bili navajeni, niso mnogo nanjo porajali. V nedeljo je postala pa tako huda, da niso več mogli v cerkev iti. V ponedeljek jim je bilo malo odleglo, a v torek napovedovala se je že nemila smrt. Domači zdravnik, gosp. dr. Chloupek, pokliče prvega, pokliče drugega gospoda tovariša. Vsi so spoznali stanje kot jako opasno, a upali so, da krepka narava premaga še te napade, kakor jih je že toliko odbila. Umni zdravniki so poskusili vse, kar so vedeli in znali; vse je ostalo brez uspeha. Zato jim nismo dalje pridržavali sv. zakramentov za umirajoče. Pred vsprejemom sv. popotnice so še na glas molili za svojim zvestim prijateljem pripravljalne molitve in so razločno povedali, da nimajo nobenega sovraštva do nikogar in bi vsakega radi prosili za odpuščanje, če bi vedeli, da so koga kedaj razžalili. Šele na to, ko so presladko ime: Jezus izgovorili, so prejeli sv. papežev blagoslov za sv. odpustke v zadnji uri. Vse to se je vršilo v torek večer v pričo treh častitih mašnikov, blizu vseh

njihovih poslov in več prebivalcev trga Ljutomerskega. Na to so do polnoči prav mirno spali. Če jih je kdo kaj vprašal — kar se je moralo glasno zgoditi, ker kri, ki jim je silila v možgane, jim je bila večinoma vzela posluš — so le s kratkimi besedami odgovorili, pa takoj zopet zaspali. Na vprašanje, če jih kaj boli, odgovarjali so vedno: nič!

Smrt gospoda dekana.

Tako je nepočila sreda, dne 18. februar. Moči so gospodu dekanu očitno ginile. Blagi g. dr. Chloupek se enkrat brizgne življenskega toka (eterje) oslabelemu srcu na pomoč, a bilo je vse zaman. Začel se je smrtni boj (agonia). Zbrali smo se vsi prebivalci obširnega župnišča okoli smrtne postelje in smo opravljali cerkvene in zasebne molitve za umirajočega. Še enkrat odprejo gospod dekan že dolgo zatisnjene oči — pogledajo mrtvaško svečo in nas okoli stoječe in klečeče, oči zopet mirno zatisnejo in zaspajo v Gospodu.

Grozen jok se je oglasil po vsej hiši, ko je gospod zdravnik naznanil, da je blago srce nehalo za ta svet biti. Opravile so se iz obrednika prve molitve za rajnega gospoda dekana, potem pa smo stopili v posvet zastran dostojnega njihovega pogreba.